

KU LEUVEN

Voedingsproblemen bij kinderen: handvaten voor de huisarts

14 januari 2025

Prof Ilse Hoffman
Kindergastro-enterologie, hepatologie en nutritie
UZ Leuven

UZ LEUVEN

1

Wie zijn we?

 Prof. Dr. Ilse Hoffman Kindergastro-enterologie, Hepatologie & Nutritie			
 Mirel Declercq Clinical Support Manager	 Karen van Hove Arts		
 Tessa Bosmans Diëtiste	 Annelies Verhaegen Social assistente		
 Indira Lens Logopediste	 Lisanne Verweyermat Hoofdbevoegkundige	 Marthe Vanheeswijk Adjunct Hoofdbevoegkundige	
 Charlotte Scheerens Logopediste	 Manuela Huyghebaert Verpleegkundige raadpleging		
 Aline Sips Psychologe	 Eva Misaert Administratief medewerker		

KU LEUVEN

2

Hoe werken we?

- Ambulante raadpleging
- Opname eetkliniek / hongerprovocatie

KU LEUVEN

3

Hoe werken we?

• Ambulante raadpleging

- Medisch onderzoek
- Voedingsbilan
- Logopedisch bilan
- Pedagogische intake
- Miniteam
- Advies

KU LEUVEN

4

Hoe werken we?

• Opname voedselobservatie / hongerprovocatie

- 1 – 3 weken, weekends thuis
- Voor kinderen met langdurige geschiedenis van eetproblemen, die ambulant te weinig vooruitgang boeken, die zeer selectief, te weinig/te veel eten
- Voor kinderen die overschakelen van sondevoeding naar orale voeding
- Begeleiding door arts, logopediste, diëtiste, psychologe, spelbegeleiding, kinesiste en ziekenhuisschool

KU LEUVEN

5

Wie zijn onze patiënten?

- Ouders met kinderen tussen 0-16 met voedingsprobleem (van medische, logopedische of psychologische aard)
- Voornaamste zorgen van 'onze' ouders
 - Kind:
 - Eet te weinig / te traag
 - Braakt of kokhalst
 - Huilt of krijgt woedebui tijdens eten
 - Keert zich af van voeding
 - Onvoldoende gewichtsevolutie
 - Slikproblemen

KU LEUVEN

6

Wie zijn onze verwijzers?

- Kinderartsen
- Huisartsen
- Instellingen, K&G
- Logopedisten
- Eigen initiatief
- ...

KU LEUVEN

7

Wie ons zoekt?

<https://www.uzleuven.be/nl/kindergeneeskunde/gastro-enterologie>

Afspraken raadpleging: 016 34 39 91

✉ Raadpleging.kinderziekenhuis@uzleuven.be

Contact

+32 16 34 38 43

kindergastro@uzleuven.be

KU LEUVEN

8

KU LEUVEN

Mijn kind is twee en eet enkel puree

MCH middagnascholing 14 januari 2025

Indra Lens

Logopediste

Voedingsteam UZ Leuven

9

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

Casus Thomas:

- C.L. 22 maanden
- Eet enkel fijn gemixte lepelvoeding.
- Weigert brokjes in de lepelvoeding en vaste voeding!
- "Stikt" in de voeding
- Heeft nooit speelgoed in mond gestopt
- Late tandendoorbraak
- Durft verschillende voedingsmiddelen niet aan te raken

KU LEUVEN

10

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

"Late tandendoorbraak"

- Doorbreken van tanden ≠ kunnen kauwen (tong!!!)
- Kauwtechniek = stukje met tong naar zijkant in de mond brengen en vervolgens met kaakbogen (tanden) op kauwen
- Aanvankelijk meer sabbelen/zuigen (geen zijwaartse tongbewegingen) dan kauwen
- Oefening ⇒ tonglateralisaties

KU LEUVEN

11

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

"Stikt" in de voeding

- Kokhalzen of verslikken?
- Responsiviteit
- Kokhalzen, eens hoesten en soms braken horen vaak tot normaal leerproces bij normaal ontwikkelende, gezonde kinderen
- Geen reden om vaste voeding uit te stellen
- Blijven aanbieden maar niet forceren of opdringen
- Baby-led weaning en (Gill) Rapley methode (Stefan Kleintjes)

KU LEUVEN

12

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

"Durft verschillende voedingsmiddelen niet aan te raken"

- Algemeen?
- Niet durven aanraken van vaste voeding = niet opeten
- Werken aanraken, zonder intentie tot proeven/eten
- Tactiele hyperresponsiviteit
 - in zandbak spelen
 - plasticine
 - vingerverven
 - vuil maken mag!

KU LEUVEN

13

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

"Heeft nooit speelgoed in mond gestopt"

- Orale exploratie = normaal!
- Stimuleren van normale orale exploratie, tanden poetsen...

KU LEUVEN

14

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

"Eet enkel fijn gemixte lepelvoeding. Weigert brokjes in de lepelvoeding en vaste voeding!"

- Hoofdmaaltijden gemixt houden en tussendoor oefenen met vaste voeding
- Aanvankelijk snel wegsneltend of zacht kauwbaar voedsel (gestoomde aardappel, wortel, bloemkool, maispuf, koekje, cracker...)
- Niet te kleine stukken, gesneden in friet- of boogvorm (eenvoudig vast te nemen)
- Verschillende soorten samen op het bord

KU LEUVEN

15

Brokjesproblemen en weigeren van vaste voeding:

Kauwen oefenen: preferentieel **nutritief!**

Oefenen met o.a.:

- Hagelslag
- Blokjes gelatine
- Gerolde bolletjes puree
- Cracker
- Gepofte mais-/wortel-.. knabbels
- Sabbelzakje, nibbler?

KU LEUVEN

16

KU LEUVEN

“Opvoeden” van kinderen

Een selectief eetpatroon: Kan een psycholoog hiermee aan de slag?

Alix Suys

Klinisch psycholoog

Voedingsteam UZ Leuven

17

Selectief eten met impact op het hele gezin: Wat te doen?

Voorbeeldcasus, 2 ½ jaar

- Tafelmomenten zijn erg stressvol, voor ouders en het kind
- Strijd begint bij aan tafel komen
- Eetmomenten duren 2u
- Het kind wil veel zelf doen, maar dan chaos en weinig effectieve inname
- Ouders erg zoekende in aanpak: de ene keer met honger naar bed, de andere keer geven wat hij/zij wil (en graag eet)
- Ouders voorzien andere maaltijd voor het kind dan de rest van het gezin

KU LEUVEN

18

Mogelijke adviezen

→ Andere betekenis aan geven

Andere plaats aan tafel, ouders afwisselen, andere dingen doen aan tafel, maar ook samen koken, naar de winkel gaan

→ Stapsgewijs opbouwen: shaping

Op bord mogen liggen – aanraken – doorgeven – ruiken – lekken – stuk afbijten – een hap nemen – ...

→ Duur afbakenen

Werken met time-timer (visueel maken)

KU LEUVEN

19

Mogelijke adviezen

→ Autonomie geven met grenzen bewaken

Twee keuzeopties geven, twee lepels,...

→ Choose your battles

→ Psycho-educatie: wanneer wat inzetten?

Beloningssysteem

→ Opvoedingsvaardigheden

Samen eten & uitproberen, "goede voorbeeld" geven, zelfde verwachtingen broers en zussen?

(+ blijven aanbieden hoofdmaaltijd)

KU LEUVEN

20

**Diagnose ASS en selectief eten:
Wat te doen?**

Voorbeeldcasus, 9 jaar diagnose ASS

- Lichte smaakverandering, kruiden zichtbaar of brokjes = weigeren
- Geen hongergevoel
- Eten thuis is moeilijker dan op school, uitstappen zijn verschrikkelijk
- Onmiddellijk ontploffen bij tegenslag
- De ene dag goed eten, de andere dag spelen aan tafel

KU LEUVEN

21

Mogelijke adviezen

- Werken met voorkeuren
- Lichamelijke sensaties gewaarworden
- Inbrengen routine en voorspelbaarheid

Weekplanning, wekkertje, zelfde materialen,...

- Overprikkeling herkennen en op anticiperen

Signalisatieplan adhv leefwereld kind

- Verduidelijking inbrengen, verwachtingen verlagen

Visueel maken evt adhv pictogrammen, separate oefenmomenten

KU LEUVEN

22

KU LEUVEN

**“Voedingsadviezen bij selectieve eters:
Hap voor Hap**

Tessa Bosmans
Diëtiste
Voedingsteam UZ Leuven

UZ LEUVEN

23

KU LEUVEN

Enkele voorbeelden uit de praktijk

Raadpleging voedingsteam

UZ LEUVEN

24

Casussen

• Casus:

- Jongen van 6j die selectief eet. Gewicht(P90), Lengte(P25). Constipatie.

KU LEUVEN

25

Casussen

Concrete inname:

O: wit, soms grijs brood met choco

+ chocomelk of fruitsap

10u: koek enkele slokken water(weinig)

M: wit brood, soms grijs of sandwiches

choco, heel soms smeerkaas/kipfilet/boterhamworst

enkele slokken water

NM: koek, soms fruit(niet dagelijks)

A: indien soep: eet hij soep(gemixt)

geen groenten, alleen spinazie- en wortelpuree

gehakt, worst, hamburger, kip, fishsticks

frisdrank

Voor slapengaan: ijsje/koek/soms st fruit/soms pudding of yoghurt

KU LEUVEN

26

Casussen

• Voedingsadvies:

- Steeds grijs/volkoren brood + smeerkaas, kipfilet, soms choco

- Bij ontbijt: glas HV melk, water of st fruit/vers fruitsap

- 1koek mee naar school, ook st fruit

- Water drinken stimuleren

- Warme maaltijd: dagelijks soep, verder regelmatig groentepurees bereiden + vlees(bij voorkeur: zuivere soorten)

- Water bij maaltijd, frisdrank beperken(max 1gl/dag of af en toe)

- Avondsnack: st fruit + melkproduct(yoghurt, platte kaas, pudding, zelfbereide milkshake)

KU LEUVEN

27

Casussen

- Verschillende casussen, verschillende aanpak
- Steeds individueel
- Verdere opvolging voorzien, ev ook tussentijds ambulantly doorverwijzen zo nodig
- Multidisciplinair: meerwaarde!

KU LEUVEN

28

- Dank voor uw aandacht!!

KU LEUVEN

29
